**Република Србија**
**АПЕЛАЦИОНИ**
**СУД У БЕОГРАДУ**
**Кж1 780/24**
**29.8.2024. године**
**Б е о г р а д**

**У ИМЕ НАРОДА**

**АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ,** у већу састављеном од судија: Душанке Ђорђевић, председника већа, Јелене Шкулић и Душана Агатоновића, чланова већа, са судским саветником Горданом Ивковић и записничарем Оливером Мандић Јоксић, у кривичном поступку против **окривљеног АА и др,** због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика и др, одлучујући о жалби јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду К бр. 122/21 од 06.04.2023. године, након седнице већа одржане у присуству бранилаца окривљених ББ, АА и ВВ, адвоката Владе Кезића и адвоката Велисава Милутиновића, браниоца окривљеног ГГ, адвоката Петра Рађеновића, по заменичком пуномоћју датом од стране адвоката Невене Протић, окривљеног ДД и његовог браниоца, адвоката Марка Драшковића, браниоца окривљеног ЂЂ, адвоката Весне Попадић, окривљене ЕЕ и њеног браниоца, адвоката Стојана Никића, окривљеног Драгослава Јоксимовића и његовог браниоца, адвоката Бојана Радовића, по заменичком пуномоћју датом од стране адвоката Драгослава Оташевића, браниоца окривљеног ЖЖ, адвоката Милоша Зековића, браниоца окривљеног ЗЗ, адвоката Уроша Јеленковића, по заменичком пуномоћју датом од стране адвоката Александре Ђуран, браниоца окривљеног ИИ, адвоката Гордане Бабић и браниоца окривљеног ЈЈ, адвоката Србољуба Стефановића, а у одсуству уредно обавештених јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду, окривљеног ИИ и окривљеног ЈЈ, **дана 29. августа 2024. године**, једногласно је донео

**П Р Е С У Д У**

**ОДБИЈА СЕ** као неоснована жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду, а пресуда Вишег суда у Београду К бр. 122/21 од 06.04.2023. године, **ПОТВРЂУЈЕ.**

**О б р а з л о ж е њ е**

Пресудом Вишег суда у Београду К бр. 122/21 од 06.04.2023. године, на основу члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП, ослобођени су од оптужбе, и то: окривљени ЖЖ да је извршио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 Кривичног законика, окривљени КК да је извршио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 35 Кривичног законика, окривљени ИИ да је извршио кривично дело прање новца из члана 231 став 2 у вези става 1 Кривичног законика, окривљени ЗЗ да је извршио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 35 Кривичног законика, окривљени ЛЛ да је извршио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези са члановима 33 и 35 Кривичног законика, окривљена ЕЕ да је извршила кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 61 Кривичног законика, окривљени ББ, АА и ВВ да су извршили кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика, окривљени ЈЈ и КК да су извршили кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика, окривљени ЂЂ да је извршио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 Кривичног законика, окривљени КК, ГГ и ДД да су извршили кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика, окривљена ЕЕ да је извршила кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 61 Кривичног законика, окривљени ЛЛ и ЉЉ да су извршили кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика, те окривљени ММ и ЛЛ да су у саизвршилаштву извршили кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у продуженом трајању из члана 234 став 3 у вези са ставом 1 у вези са члановима 33 и 61 Кривичног законика. На основу члана 258 ЗКП, Република Србија је упућена да имовинскоправни захтев остварује у парничном поступку, а, на основу члана 265 ЗКП, окривљени су ослобођени од трошкова кривичног поступка који падају на терет буџетских средстава суда.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавио јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Београду, због битне повреде одредаба кривичног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да Апелациони суд у Београду побијану пресуду преиначи и окривљене ББ, АА, ВВ, ГГ, ДД, КК, ЂЂ, ЕЕ, ЛЛ, ЉЉ, ЖЖ, ММ, ЗЗ, ИИ и ЗЗ огласи кривим за наведена кривична дела и казни их по закону.

Одговор на жалбу јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду, поднели су:

-бранилац окривљеног ЗЗ, адвокат Србољуб Стефановић, са предлогом да Апелациони суд у Београду жалбу одбије као неосновану и првостепену пресуду потврди, уз захтев да заједно са окривљеним буде обавештен о седници већа,

-бранилац окривљених ББ, АА и ББ, адвокат Влада Кезић, са предлогом да другостепени суд одбије жалбу као неосновану и првостепену пресуду потврди, уз захтев да буде позван на седницу већа,

-бранилац окривљеног ЗЗ, адвокат Александра Ђуран, са предлогом да Апелациони суд у Београду првостепену пресуду потврди, као и да позове браниоца да присуствује седници другостепеног суда,

-бранилац окривљеног ЂЂ, адвокат Весна Попадић, са предлогом да Апелациони суд у Београду одбије жалбу и првостепену пресуду потврди, а да браниоца позове на седницу већа,

-бранилац окривљеног ГГ, адвокат Невена Протић, са предлогом да Апелациони суд у Београду одбије жалбу и првостепену пресуду потврди, уз захтев да буде обавештена о седници већа,

-бранилац окривљене ЕЕ, адвокат Стојан Никић, са предлогом да Апелациони суд у Београду жалбу као неосновану одбије, а да заједно са окривљеном буде позван на седницу већа,

-бранилац окривљеног ЖЖ, адвокат Милош Зековић, са предлогом да другостепени суд одбије жалбу и првостепену пресуду потврди, уз захтев да буде позван на седницу већа,

-бранилац окривљених ББ, АА и ВВ, адвокат Велислав Милутиновић, са предлогом да се жалба јавног тужиоца одбије као неоснована и првостепена пресуда потврди, те да се закаже и одржи седница већа другостепеног суда на коју ће бити позван,

-бранилац окривљеног ЛЛ, адвокат Драгослав Оташевић, са предлогом да веће Апелационог суда у Београду након јавне седнице на коју ће позвати окривљеног и браниоца, жалбу одбије као неосновану и првостепену пресуду потврди,

-бранилац окривљеног ИИ, адвокат Гордана Бабић, са предлогом да другостепени суд жалбу одбије и првостепену пресуду потврди, те да на седницу већа позове окривљеног и браниоца и

-бранилац окривљеног ДД, адвокат Марко Драшковић, са предлогом да Апелациони суд у Београду жалбу одбије као неосновану и првостепену пресуду потврди, уз захтев да бранилац и окривљени буду обавештени и позвани на седницу већа.

Јавни тужилац Апелационог јавног тужилаштва у Београду је, поднеском Ктж бр. 825/24 од 09.07.2024. године, предложио да се жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду усвоји као основана и првостепена пресуда преиначи тако што ће Апелациони суд у Београду окривљене ББ, АА, ВВ, ГГ, ДД, КК, ЂЂ, ЕЕ, ЛЛ, ЉЉ, ЖЖ, ММ, ЗЗ, ИИ и ЈЈ огласити кривим за кривична дела која су им оптужним актом стављена на терет и осудити их по закону.

Апелациони суд у Београду је, на основу одредбе члана 447 став 2 ЗКП, одржао седницу већа, у присуству бранилаца окривљених ББ, АА и ВВ, адвоката Владе Кезића и адвоката Велисава Милутиновића, браниоца окривљеног ГГ, адвоката Петра Рађеновића, по заменичком пуномоћју датом од стране адвоката Невене Протић,

окривљеног ДД и његовог браниоца, адвоката Марка Драшковића, браниоца окривљеног ЂЂ, адвоката Весне Попадић, окривљене ЕЕ и њеног браниоца, адвоката Стојана Никића, окривљеног ЛЛ и његовог браниоца, адвоката Бојана Радовића, по заменичком пуномоћју датом од стране адвоката Драгослава Оташевића, браниоца окривљеног ЖЖ, адвоката Милоша Зековића, браниоца окривљеног ЗЗ, адвоката Уроша Јеленковића, по заменичком пуномоћју датом од стране адвоката Александре Ђуран, браниоца окривљеног ИИ, адвоката Гордане Бабић и браниоца окривљеног ЈЈ, адвоката Србољуба Стефановића, а у одсуству уредно обавештених јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду, окривљеног ИИ и окривљеног ЈЈ, на којој је размотрио списе, заједно са побијаном пресудом, коју је испитао у оквиру основа, дела и правца побијања истакнутих у изјављеној жалби, у складу са одредбама члана 451 став 1 ЗКП, па је, након оцене жалбених навода и предлога и навода и предлога из одговора на жалбу, а имајући у виду и писани предлог јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду из цитираног поднеска, те наводе присутних окривљених и бранилаца, нашао:

**-жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду је неоснована.**

У изјављеној жалби јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Београду указује да је првостепена пресуда донета уз битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП, с обзиром на то да су наведени разлози потпуно нејасни или у знатној мери противречни, а чињенице које су биле предмет доказивања знатно противречне разлозима наведеним у пресуди о садржини записника о исказима окривљених, сведока и вештака и самих тих исказа. Према наводима жалбе, у питању је непосредна повреда обавезе суда из одредбе члана 428 ЗКП, којом је прописано шта треба да садржи образложење пресуде односно писмени отправак исте. Јавни тужилац указује да је првостепени суд навео које доказе је извео и делимично, не увек у битном, изложио њихову садржину, те да није савесно ценио сваки доказ појединачно и у вези са осталим доказима и на основу такве оцене није извео правилан закључак, чиме је повредио и једно од основних правила кривичног поступка из члана 419 ЗКП.

Према ставу јавног тужиоца, када се сви изведени докази доведу у везу, произлази да је суд погрешно утврдио чињенично стање када је нашао да нема доказа да су окривљени извршили кривична дела која им се стављају на терет, а у прилог наведеном указује на неке недоследности првостепеног суда, те, примера ради, наводи шта је окривљени НН изнео у својој одбрани, затим, наводе одбране окривљених ГГ и ЛЛ, у прилог тези да је окривљени АА био одговорно лице. У жалби се указује и на исказ окривљеног ЂЂ, ЊЊ, као и на исказе сведока ОО и ПП, из којих се утврђује да њихова предузећа "..." и "..." нису пословала са предузећима у којима је директор била окривљена ЕЕ, те да је окривљени ЉЉ признао да је, као директор предузећа "...", на наговор окривљеног ЛЛ потписао разну документацију, да не зна шта је ПДВ и да је са текућег рачуна подигао преко 300.000,00 динара, те да су овакви искази окривљених и сведока потврђени економским вештачењем. Жалбеним наводима се указује и да су окривљени РР и ЊЊ признали извршење кривичних дела за која су оптужени и да је окривљени СС правноснажном одлуком осуђен, а у вези рачуна број 118 од 10.06.2008. године. Дакле, према наводима жалбе, првостепени суд је пропустио да савесно оцени сваки појединачни доказ и све доказе заједно и да изврши њихову садржајну и суштинску анализу, што је за последицу имало да је из неспорних чињеница и утврђеног чињеничног стања, извео погрешан чињенични и правни закључак да није доказано да су окривљени извршили кривична дела која су им стављена на терет.

Дакле, из изнетих жалбених навода је евидентно да јавни тужилац у суштини оспорава оцену изведених доказа дату од стране првостепеног суда, а не наводи ниједан доказ који би указао на другачије чињенично стање, те ишао у прилог оптужби.

Супротно жалбеним наводима јавног тужиоца, првостепена пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге о чињеницама које су предмет доказивања, којима су, у складу са одредбама члана 428 став 6 и 8 ЗКП, одређено и потпуно изнете чињенице утврђене у поступку, а из којих јасно произлази који докази потврђују или не потврђују чињенице од важности за доношење законите одлуке у овој кривичноправној ствари. Дати разлози су у складу са садржином доказа на којима се заснивају чињенични и правни закључци првостепеног суда, дакле, не постоји противречност између онога што се наводи у разлозима пресуде о садржини исправа и записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа и записника, те првостепени суд није учинио битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП, на које неосновано указује јавни тужилац у својој жалби. Нису учињене ни битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 3 ЗКП, јер није неправилно примењена одредба члана 419 ЗКП.

По налажењу другостепеног суда, првостепени суд је, свестраном оценом свих изведених доказа, које је ценио у склопу са наводима одбрана окривљених, правилно и потпуно утврдио чињенично стање, тиме што је закључио да се није могло на неспоран, недвосмислен и поуздан начин, те ван сваке разумне сумње утврдити да су окривљени извршили кривична дела за која су оптужени, односно узети за утврђено са несумњивом извесношћу да су предузели инкриминисане радње које су им оптужним актом стављене на терет.

Наиме, првостепени суд је правилно прихватио одбрану окривљеног ЖЖ, с обзиром на то да иста није демантована осталим изведеним доказима, те током доказног поступка није са извесношћу утврђено да је окривљени ЖЖ, као одговорно лице предузећа "..."..., искоришћавањем свог положаја и овлашћења прибавио себи и другом противправну имовинску корист у износу од 5.673.166,11 динара, посебно имајући у виду садржину налаза и мишљења комисије судских вештака економско-финансијске струке Вукашина Спасића и Косте Шошкића, који је првостепени суд правилно прихватио.

Када је у питању окривљени КК, и по налажењу другостепеног суда, није пружено довољно доказа да је извршио кривична дела која му се оптужницом стављају на терет, при чему у чињеничном опису нема конкретизације радње извршења дела односно навођења конкретних догађаја у смислу чињеничног описа на који начин је овај окривљени давао савете и упутства у вези са извршењем кривичног дела, те помогао окривљеном ЖЖ у извршењу кривичног дела, као и да ли је он имао својство одговорног лица у предузећу "...." Наиме, из исказа окривљених ГГ и ДД, чије је исказе првостепени суд прихватио, ценећи их у повезаности са свим осталим изведеним доказима, произлази да окривљени КК није обављао функцију директора у предузећу "...", као и да је његова одбрана у сагласности са одбранама окривљених ЖЖ, ДД и ГГ, те је стога и прихваћена, а првостепени суд је правилно нашао да није са извесношћу доказано постојање елемената кривичних дела која му се оптужницом стављају на терет.

Што се тиче окривљеног ИИ, првостепени суд је прихватио његове наводе да познаје окривљеног НН и да је са њим имао пословне односе, с обзиром на то да је од њега куповао сухомеснате производе за потребе своје СТР, да он нема предузеће, већ самосталну трговинску радњу која је постојала 2008. године, а постоји и сада, те је закључио да изведени докази не упућују на закључак да је овај окривљени извршио кривично дело прање новца из члана 231 став 2 у вези става 1 Кривичног законика, које му је стављено на терет, с обзиром на то да није доказано да је извршио конверзију имовине, поменуте робе, која се наводи у чињеничном опису, у готов новац у износу од 4.647.569,00 динара, плаћајући у више наврата наведени износ окривљеном НН, са знањем да ова роба потиче од извршења кривичног дела, а потом купљену робу продао НН лицима. Уједно, његова одбрана је сагласна са комисијским економско-финансијским вештачењем и одбраном окривљеног НН.

У односу на радње које се окривљеном ЗЗ оптужним актом стављају на терет – да је са окривљеним НН током 2008. године у Новом Саду, Јагодини и Чачку, и то као одговорна лица, при чему окривљени НН фактички обављајући послове одговорног лица – директора предузећа "..." ..., искоришћавањем свог положаја и овлашћења прибавили себи противправну имовинску корист у износу од 3.277.569,49 динара, тако што је, по претходном договору са директором предузећа "..." ..., сведоком ТТ, од окривљеног ЗЗ добио на располагање пословну документацију предузећа "..." ... – статусну документацију, са пословним печатом, коју је окривљени НН употребио и у периоду од 04.06.2008. године до 21.07.2008. године извршио набавку робе, разних алкохолних и безалкохолних пића, првостепени суд је узео у обзир да је у односу на окривљеног НН поступак раздвојен, а да се сведок ТТ ниједном није одазвао позиву суда на главном претресу, чак ни у поновљеном поступку, а да у фази истраге није навео који су послови које је он окривљеном ЗЗ поверио, нити која је овлашћења окривљени ЗЗ имао у том правном лицу, али и да, према налазу и мишљењу комисије судских вештака економско-финансијске струке, на основу документације која је презентована, није могло да се закључи да је дошло до стицања имовинске користи за било које физичко или правно лице радњама које се окривљеном стављају на терет, па га је правилно ослободио од оптужбе.

Затим, ценећи одбрану окривљеног ЛЛ у повезаности са осталим изведеним доказима, пре свега са одбранама окривљених, а посебно са одбранама ММ и ЉЉ, првостепени суд је правилно прихватио његове наводе да је обављао послове комерцијалисте у предузећу "...", чији је директор био ММ, да никада није био овлашћено лице предузећа "...", те да му је познато да је власник тог предузећа ПП и да је у име овог предузећа као овлашћено лице наступао ЋЋ. Наиме, током поступка изведеним доказима није са извесношћу утврђено да је окривљени ЛЛ извршио кривична дела која му се оптужницом стављају на терет односно није са извесношћу утврђено да су се у његовим радњама стекла битна обележја кривичног дела, посебно узимајући у обзир поменути налаз и мишљење комисије вештака економско-финансијске струке, који је од стране првостепеног суда правилно прихваћен, те да документација није евидентна да би се на основу ње могло закључити стицање имовинске користи за физичко или правно лице, како је то наведено у оптужници.

Одбрану окривљеног ММ првостепени суд је правилно прихватио у делу у ком је навео да је са окривљеним ЛЛ имао овлашћење за подизање новца са текућег рачуна предузећа "...", с тим да је он био директор предузећа, налазећи да је овакав његов исказ у сагласности са исказом окривљеног ЛЛ. По правилном налажењу првостепеног

суда, током поступка изведеним доказима није са извесношћу доказано да је окривљени ММ извршио кривично дело које му је стављено на терет, имајући у виду комисијски налаз и мишљење судских вештака Вукашина Спасића и Косте Шошкића, као и њихова усмена изјашњења са главног претреса, из којих је утврђено да у постојећим доказима није евидентирана документација из које би се могло закључити стицање имовинске користи за иједно физичко или правно лице обухваћено оптужницом, правилно га ослобађајући од оптужбе.

Такође, одбрану окривљене ЕЕ, првостепени суд је правилно прихватио у погледу навода да је власник предузећа "...", као и предузећа "...", те да је пословала са предузећима "...", "..." и "...." Наиме, током поступка изведеним доказима није са извесношћу утврђено да су се у радњама окривљене стекла битна обележја бића кривичних дела која су јој оптужницом стављена на терет, с обзиром на то да је тужилаштво доказивало фиктивност и неистинитост финансијске документације, да није било никаквог промета, нити робе нити услуга, док из заједничког економско-финансијског комисијског вештачења произлази да су све спорне фактуре које су се односиле на пословање ових правних лица уредно заведене, прокњижене, плаћања фактура извршена и да је документација уредна, како привредних друштава окривљене ЕЕ, тако и привредних друштава са којима је сарађивала - "...", "...", "..." и др. Током поступка утврђено је да ниједан писани доказ на несумњив начин не потврђује наводе из оптужног акта по којима није извршен промет роба и услуга између привредних друштава са којима су пословала привредна друштва ове окривљене. Из предузетог комисијског вештачења произлази да су обавезе које испуњава једно привредно друштво према другим, како по питању сачињавања документације, тако и по питању плаћања, искључиво ствар тих привредних друштава и да свако привредно друштво одговара за себе, а да друга привредна друштва не могу одговарати за евентуалне пропусте других привредних друштава. Дакле, све фактуре издате предузећу "..." и "..." су биле исправне, као и све фактуре које су "..." и "..." упутили предузећима у власништву ЕЕ, те није било пропуста ни у односу на плаћање претходног ПДВ-а, при чему су сва предузећа имала право да га користе и то су чинили у оквирима важећих прописа о плаћању и исказивању ПДВ-а. Такође, по питању промета робе, првостепени суд је ценио и прихватио исказ испитаног сведока УУ, возача који је превозио робу (сухомеснате производе, гуме, итд.), а који је потврдио постојање робе и остварен промет.

Када је у питању оптужба да су окривљени ББ, АА и ВВ извршили кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика, првостепени суд је, пре свега, прихватио наводе одбране окривљеног АА да није имао овлашћење за заступање предузећа "...", да никада није учествовао у управљању предузећем, али да је, уколико би сазнао да неко предузеће жели неку робу да прода или купи, то говорио брату ББ и тако му помагао саветима и препорукама, затим, да никада није учествовао у закључењу неког посла и да он није имао својство одговорног лица односно лица овлашћеног за заступање предузећа "...", па да би у том својству искористио свој положај и овлашћења и прибавио предузећу "..." противправну имовинску корист у износу од 28.577.937,52 динара, нити је одлучивао о пословној и финансијској политици предузећа. Прихваћени су и наводи одбране окривљеног ББ да је његово предузеће пословало са предузећима која су наведена у оптужном акту, да је током 2008. године на место директора његовог предузећа постављен ВВ и да су све одлуке поводом пословања предузећа доносили заједно, с тим да се он, као власник предузећа, више бавио

пословима у вези добијања кредита код банака, а да је окривљени ВВ склапао послове. Првостепени суд је прихватио и наводе окривљеног ББ да његов брат, АА, није имао никаквих овлашћења у предузећу, да му је повремено помагао на тај начин што је успостављао контакте са неким предузећима и потом о томе обавештавао њега и окривљеног ВВ, да би након тога посао био склапан. Овакви његови наводи сагласни су са одбранама окривљених АА и ВВ, а прихваћена је и одбрана окривљеног ВВ да је директор предузећа "..." у последњих 10 година, а да је власник ББ, који се и бавио закључивањем послова за предузеће, те да је он, као директор предузећа, имао овлашћење за потписивање финансијске документације из оквира пословања предузећа.

Наиме, окривљеном ББ и ВВ стављено је на терет да су као одговорна лица предузећу "..."..... и то окривљени ББ као власник, а ВВ као директор предузећа, прибавили противправну имовинску корист себи и предузећу "...." Ценећи све изведене доказе, како појединачно, тако и у међусобној повезаности, а посебно у вези са налазом комисије судских вештака економско-финансијске струке и њиховим заједничким мишљењем да докази који су им презентовани односно документација није евидентна да би се на основу ње могло закључити стицање имовинске користи за физичко или правно лице, при чему се мисли на сва физичка и правна лица обухваћена оптужницом, првостепени суд је закључио да на страни окривљених, како им је то оптужним актом стављено на терет, није доказано стицање противправне имовинске користи, а да је из одбране окривљених, те писане документације, утврђено да је спорни промет робе постојао, да су достављене царинске декларације, као и акти државног органа, из којих се види да је прометовано спорно гвожђе, да је роба "изашла", као и дозволе Министарства за транспорт спорног гвожђа, те, дакле, да је промет остварен и да се не ради о фиктивном промету. Уједно, на основу поменутог налаза и мишљења комисије судских вештака, првостепени суд је закључио да је предузеће "..." на основу примљених фактура имало право да користи претходни ПДВ и да није оштетило буџет РС, а да су све фактуре испуњавале услове прописане за одбитак претходног ПДВ-а. Такође, првостепени суд је правилно закључио да изведеним доказима није утврђено да је окривљени АА имао својство одговорног лица односно лица овлашћеног за заступање предузећа "...", те да је у том својству искористио свој положај и овлашћења и овом предузећу прибавио противправну имовинску корист у износу од 28.577.937,52 динара, нити да је одлучивао о пословној и финансијској политици предузећа.

Из одбране окривљеног ЈЈ, коју је прихватио, првостепени суд је утврдио да је оснивач предузећа "...", да је био овлашћено лице тог предузећа и да је пословао са окривљеним НН. Међутим, по правилном налажењу првостепеног суда, током поступка изведеним доказима није са извесношћу утврђено да је овај окривљени извршио кривично дело, како му је то стављено на терет оптужницом, те да су он и НН у периоду од 17.07.2008. године до 09.10.2008. године, у Новом Саду и Београду, искоришћавањем положаја и својих овлашћења прибавили себи и другом противправну имовинску корист у износу од преко 1.500.000,00 динара, имајући у виду садржину спроведеног комисијског економско-финансијског вештачења, па тако и да су све фактуре проистекле из пословања у које је, између осталог, било укључено и предузеће "..."..., испуњавале услове прописане за одбитак претходног ПДВ-а односно да су порески обвезници била предузећа која су у фактурама исказала пореску обавезу на име ПДВ-а.

Ценећи одбрану окривљеног ЂЂ, у међусобној повезаности са осталим

изведеним доказима, утврђено је да није на несумњив начин доказано да је исти током марта и априла 2008. године, у својству одговорног лица – фактичког директора предузећа "..."..., искоришћавањем свог положаја и овлашћења, прибавио противправну имовинску корист предузећу "..." ..., на начин како је то наведено у оптужном акту, чиме би извршио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица. Узимајући у обзир да на основу података из расположиве документације односно спроведеног економско-финансијског комисијског вештачења, није могуће утврдити да ли су иницијални – први добављачи роба и услуга према наредним купцима ПДВ укључили у пореске пријаве према МФ Пореској управи, а који је у свим наредним фазама промета фактурисања укључен од стране добављача у пореским евиденцијама и пријавама закључно са 30.11.2008. године, јер је за децембар месец 2008. године доспевало достављање до 15.01.2009. године, са могућим исправкама и у 2009. години.

По налажењу другостепеног суда, првостепени суд је, ценећи одбрану окривљених ГГ, ДД и КК у повезаности са осталим изведеним доказима и одбранама осталих окривљених, правилно прихватио наводе окривљеног ГГ да се предузеће "...", чији је он власник, води у АПР на име његове супруге ФФ, да је директор предузећа у спорном периоду био окривљени ДД, а да је комерцијалне послове обављао окривљени КК. Према наводима окривљеног ГГ, предузеће "..." се бавило дистрибуцијом ... који је производио ..., чији је он био власник, да су, када су купили то предузеће, затекли ДД као директора, а КК као човека који је радио књиговодствене и рачуноводствене ствари, те да су их задржали као људе од поверења зато што су они те и још многе послове обављали за његове друге фирме, као и да је у то доба он, поред ..., био власник ..., власник ... и власник ... Првостепени суд је прихватио његове наводе да, поред окривљених ДД и КК, познаје и окривљене ВВ и АА, те да је сарађивао са предузећем "..." у вези продаје..., а да је са предузећима "..." и "..." сарађивао у договору са окривљеним АА, да му је познато да је пословао са предузећима "...", "..." и "...", а да му нису позната предузећа "...", "..." и "...", "...", "..." и "...". Прихваћени су и наводи одбране окривљеног ДД да је, на молбу окривљеног ГГ, пристао да буде директор предузећа "...", да је потписивао документацију коју су му доносили ГГ и КК, као и друга запослена лица у предузећу, да се углавном бавио делатношћу предузећа у вези ..., као и да је, колико му је познато, био једини директор у наведеном предузећу, затим, да му нису познате фирме које је окривљени ГГ навео у својој одбрани, да су документа која је потписивао углавном припремали људи из канцеларије, да од присутних окривљених не познаје никога, осим окривљеног АА и то из неких дружења ван канцеларије, а да му је од свих фирми које се помињу у оптужници, позната једино фирма "...." Првостепени суд је прихватио и наводе из одбране окривљеног КК да је запослен као радник у предузећу "ККК", где је дошао на предлог окривљеног ГГ. Изнете наводе одбране окривљених првостепени суд је прихватио јер је нашао да су у том делу сагласни како међусобно, тако и материјалним доказима - писаној документацији.

Наиме, током поступка је утврђено да је "..." друштво са ограниченом одгорношћу, регистровано у регистру Агенције за привредне субјекте, чији је законски заступник у спорном периоду био ДД, а оснивач ФФ, те да су као овлашћена лица за располагање средствима у депо картону наведени ДД и КК. Утврђено је и да у оквиру пословања те фирме није постојала подела овлашћења и послова које су радили ДД и КК, да је "..." била обвезник пореза на додату вредност, да је окривљени ГГ имао сарадњу са НН, али не у оквиру пословања "...", него личну пословну сарадњу и да је "..." имала директну пословну сарадњу са фирмама које су биле подизвођачи у

извођењу грађевинских радова, а то су “...”, “...”, “...” и "..." На основу одбрана окривљених, исказа испитаних сведока и заједничког комисијског налаза и мишљења судских вештака, те чињенице да је постојао пословни однос између наведених привредних друштава и да се није радило о фиктивном пословању, првостепени суд је закључио да није са извесношћу доказано да су се у радњама ових окривљених стекли елементи кривичних дела која су им стављена на терет, нити било којег другог кривичног дела.

Радња кривичног дела које се окривљеном ГГ ставља на терет се састоји у употреби више рачуна на темељу којих је предузеће “...” ... искористило претходни ПДВ за смањивање своје обавезе, а помоћу фиктивне продаје робе и пружања услуга, за који износ је предузећу “...” ... прибављена противправна имовинска корист, а буџету Републике Србије причињена штета, као и да је предузеће “...” ... у међусобном испостављању фактура на одређене износе са обрачунатим ПДВ-ом са предузећем “...” ... такође нанело штету буџету Републике Србије. Међутим, спроведеним економско-финансијским комисијским вештачењем, утврђено је да плаћање обавеза по испостављеним фактурама није услов за коришћење права на одбитак претходног ПДВ-а, као и да су све фактуре издате предузећу “...” од стране “...” у складу са Законом о ПДВ-у и да је компензација у односу на спорни ... исправно извршена. Дакле, све наведено упућује да се није радило о симулованим и фиктивним пословима, при чему тужилаштво у оптужном акту није ни прецизирало које је то фактичке послове обављао окривљени ГГ, тако да у оптужном акту није наведено конститутивно обележје бића кривичног дела које се овом окривљеном ставља на терет, као што је то правилно закључио и првостепени суд.

Најзад, није доказано ни да је окривљени ДД извршио кривично дело које му се ставља на терет, пре свега имајући у виду да се у оптужном акту наводи да има својство одговорног лица и то директора предузећа, а да су окривљени ГГ и КК лица која фактички обављају дужност одговорног лица. Наиме, из овакве конструкције се не може извесно и недвосмислено закључити нити се могу определити њихове улоге у предметном предузећу, а што се тиче стицања противправне имовинске користи, економско-финансијским комисијским вештачењем је утврђено да су сви учесници предметних пословних односа били у систему ПДВ-а и да су сви рачуни издати у складу са законом односно да садрже све потребне податке, те је првостепени суд правилно закључио да нема доказа да је радњама овог окривљеног извршено кривично дело.

На крају, ценећи одбрану окривљеног ЉЉ, у повезаности са свим изведеним доказима, првостепени суд је прихватио наводе да је он на предлог ЛЛ основао предузеће “...”, те потписао одговарајућу документацију око оснивања предузећа, направио печат предузећа и да је то све предао ЛЛ, а да пре тога није обављао послове одговорног лица и да му није било познато шта је ПДВ. Међутим, у доказном поступку није са извесношћу утврђено да је окривљени ЉЉ, са окривљеним ЛЛ, прибавио предузећу “...”... противправну имовинску корист на начин описан у оптужном акту и да је у означеном износу нанео штету буџету Републике Србије, па како изведени докази током поступка нису довели суд до извесности да су се у његовим радњама стекла обележја бића кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 33 Кривичног законика, првостепени суд га је правилно ослободио од оптужбе.

Првостепени суд је посебно ценио заједнички налаз и мишљење судских вештака економско-финансијске струке Вукашина Спасића и Косте Шошкића и исти је правилно прихватио, при чему је имао у виду и да се претходни вештак економске струке Драган Зечевић у потпуности сагласио са овим комисијским вештачењем. Наиме, према заједничком налазу и мишљењу комисије судских вештака Вукашина Спасића и Косте Шошкића, као и према налазу и мишљењу и изјашњењу судског вештака Драгана Зечевића, вештачење је вршено са свом документацијом која је презентована вештацима закључно са 30.11.2008. године, док је за децембар месец 2008. године достављање фактура доспевало до 15.01.2009. године, са могућим исправкама и у 2009. години. На основу података из расположиве документације, према мишљењу вештака, није било могуће утврдити да ли су иницијални – први добављачи роба и услуга према наредним купцима ПДВ укључили у пореске пријаве према МФ Пореској управи, а који је у свим наредним фазама промета фактурисања укључен од стране добављача у пореским евиденцијама и пријавама, закључно са 30.11.2008. године, тако да све евентуалне пословне промене извршене после наведеног периода нису обухваћене ни првобитним, а ни каснијим заједничким налазом и мишљењем, па је првостепени суд закључио да документација на основу које је вршено вештачење није временски била потпуна, а да су касније у току поступка окривљени доставили консолидоване извештаје Пореске управе за своја привредна друштва из којих произлази да је пословање тих привредних друштава настављено и да се стање у односу на стање документације на основу које је вршено вештачење мењало, а што су потврдили и сами вештаци. Поред тога, комисија судских вештака, са чијим налазом се сагласио и судски вештак Драган Зечевић, а коме ни странке нису приговориле, утврдила је да су све фактуре наведених предузећа испуњавале услове прописане за одбитак претходног ПДВ односно да су порески обвезници била предузећа која су у фактурама исказала пореску обавезу на име ПДВ-а. Према мишљењу вештака, плаћање обавеза купаца по испостављеним фактурама добављача није услов за коришћење права на одбитак претходног ПДВ-а, а евентуално неизмиривање односно неплаћање обавеза према добављачима третира се по истеку рока застаревања од 3 године за правна лица, односно 10 година за предузетнике, тако што се независно од других биласних позиција опорезује пореском стопом пореза на добит, које до 31.12.2008. године није наступило. Прихватајући у потпуности комисијски налаз и мишљење судских вештака, са којим се сагласио и судски вештак Драган Зечевић, првостепени суд је правилно нашао да нема довољно доказа да се на несумњив начин изведе закључак да су окривљени извршили кривична дела која су им оптужницом стављена на терет, те их је првостепени суд правилно, на основу члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП, ослободио од оптужбе.

Првостепени суд је све рачуне, фактуре и отпремнице, као и изјаве о компензацији које су окривљени накнадно доставили, ценио у њихову корист, узимајући у обзир да је процес пословања у овим предузећима настављен и касније, након што су ухапшени и одузета им књиговодствена документација, те су прихваћени и консолидовани извештаји Пореске управе које су у каснијем току поступка за своја предузећа доставили окривљени и њихови браниоци, посебно из разлога што вештаци нису спорили ове консолидоване извештаје, те сагласно навели да је вештачење рађено са стањем на дан 31.12.2008. године.

Такође, цењени су искази сведока који су по различитим основима и својствима повезани са окривљенима и њиховим предузећима, при чему је узето у обзир и да је од догађаја прошло доста времена, да је већина њих изјавила да се због протека времена

сада и не сећа свих детаља догађаја, те да остају код својих изјава које су дали у истрази, па их је првостепени суд прихватио у мери у којој су у сагласности са комисијским налазом и мишљењем судских вештака економско - финансијске струке, што је детаљно анализирао на странама 86, 87, 88 и 89 образложења побијане пресуде.

С обзиром на то да је за осуђујућу пресуду потребно да се извесно докаже да су окривљени извршили кривична дела која им се стављају на терет, да није довољно да постоје околности које њихову одбрану доводе у сумњу, те како у конкретном случају нема таквих доказа на основу којих би суд са извесношћу, како је то прописано чланом 16 став 4 ЗКП, узео за утврђено да су извршили кривична дела која су им оптужним актом стављена на терет, а да жалбом јавног тужиоца није указано на чињенице и околности које би, евентуално, могле да доведу до другачије одлуке, иста је оцењена неоснованом.

У складу са наведеним разлозима, Апелациони суд у Београду је, на основу одредбе члана 457 ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар**
**Оливера Мандић Јоксић, с.р.**

**Председник већа-судија**
**Душанка Ђорђевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић